

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2024 r., bez udziału stron
wniosku ławnika SN Grzegorza Gołębiowskiego z dnia 23 maja 2024 r. w
przedmiocie wyłączenia SSN Marka Motuka i SSN Marka Siwka od udziału w
sprawie prowadzonej pod sygn. akt I ZSK 1/24

postanowił:

wniosek pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 24 maja 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) ławnik SN Grzegorz Gołębiowski, wyznaczony do obsady orzeczniczej w sprawie o sygn. akt I ZSK 1/24 (termin rozprawy wyznaczony na dzień 24 lipca 2024 r.), wniósł o wyłączenie SSN Marka Motuka i SSN Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZSK 1/24.

Wnioskodawca uzasadniając swój wniosek podał, iż wskazani we wniosku sędziowie zostali powołani do Sądu Najwyższego w wyniku przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego przed obecną Krajową Radą Sądownictwa.

Zdaniem wnioskodawcy, udział osób powołanych przez obecnie ukształtowaną Radę Sądownictwa w składzie Sądu Najwyższego nie zapewnia stronom prawa do niezawisłego sądu ustanowionego ustawą, w należyłym składzie, ze wszystkimi tego prawnymi konsekwencjami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek należało pozostawić bez rozpoznania, albowiem jest on niedopuszczalny z mocy ustawy.

Zgodnie z treścią art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k., sędzia jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli sprawa dotyczy tego sędziego bezpośrednio. Jeżeli sędzia uzna, że zachodzi przyczyna wyłączająca go z mocy art. 40 k.p.k., wyłącza się, składając oświadczenie na piśmie do akt, a na jego miejsce wstępuje inny sędzia (art. 42 § 2 k.p.k.). Przepisy Kodeksu postępowania karnego rozdziału 2 „Wyłączenie sędziego,” zgodnie z art. 44 k.p.k., stosuje się odpowiednio do referendarzy sądowych i ławników. Literalne brzmienie powołanego przepisu w sposób jednoznaczny zatem wskazuje, iż podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku o wyłączenie sędziego jest strona postępowania. Ławnik, zasiadający w składzie orzekającym w danej sprawie, nie jest zatem uprawniony do formułowania przedmiotowego wniosku, a jedynym żądaniem w tym zakresie mu przysługującym jest „samowyłączenie” w postaci uprzednio wspomnianego złożenia oświadczenia wiedzy.

Tym samym wniosek ławnika SN Grzegorza Gołębiowskiego w przedmiocie wyłączenia SSN Marka Motuka i SSN Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy prowadzonej pod sygn. akt I ZSK 1/24 już z tej przyczyny był niedopuszczalny.

Niezależnie od kwestii niedopuszczalności powyższego wniosku, poczynić należy uwagę, iż powyższy nie zawiera w swej treści przywołania takich faktów, które uzasadniałyby wyłączenie SSN Marka Motuka i SSN Marka Siwka od rozpoznania wskazywanej przez wnioskującego sprawy.

Zgodnie z art. 42 § 1 k.p.k. wyłączenie sędziego następuje na żądanie sędziego, z urzędu albo na wniosek strony. Rozpatrzenie wniosku o wyłączenie sędziego obejmującego zarzut braku niezawisłości sędziego wymaga przede wszystkim wzięcia pod uwagę treści art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 k.p.k., które przewidują wyłączenie sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

Każdy wniosek o wyłączenie sędziego musi spełniać wymogi konstrukcyjne, które pozwalają na jego merytoryczne rozpoznanie. Dotyczy to w szczególności wymagania, aby oprócz postawienia wniosku o wyłączenie sędziego od rozpoznania konkretnej sprawy, sformułowano stosowne zarzuty, ich uzasadnienie i – w miarę możliwości – wykazano lub chociażby uprawdopodobniono okoliczności wskazujące na brak bezstronności lub niezawisłości sędziego, którego wniosek dotyczy (wniosek *in concreto*) (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 maja 2020 r., I NWW 7/20). Braki konstrukcyjne wniosku obejmujące brak zarzutów, brak ich uzasadnienia lub choćby uprawdopodobnienia przez podanie okoliczności faktycznych, na podstawie których można zweryfikować zasadność stawianych zarzutów (wniosek *in abstracto*), uniemożliwiają merytoryczne rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego.

Podkreślić należy, że podstawą do pozostawienia wniosku bez rozpoznania, jest sytuacja, w której wniosek nie spełnia warunków konstrukcyjnych (nie podaje okoliczności faktycznych i ich oceny prawnej, uzasadnienia lub uprawdopodobnienia zawartych w nim twierdzeń) lub ma charakter abstrakcyjny, tj. nie odnosi się do konkretnej sprawy lub dotyczy kwestionowania samego statusu sędziego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2020 r., I NWW 7/20, z 3 listopada 2022 r. I NWW 152/22).

W niniejszej sprawie wnioskujący ograniczył się jedynie do wskazania, że sędziowie SN Marek Motuk i SN Marek Siwek zostali powołani do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego SN w wyniku przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego przed obecną Krajową Radą Sądownictwa. Wnioskujący nie przytoczył natomiast żadnych konkretnych okoliczności, które mogłyby wskazywać na brak bezstronności tych sędziów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]

